

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 197/2024
12.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Зорана Агатоновића, поднетом против правноснажних пресуда Трећег основног суда у Београду 13К. бр. 1016/21 од 08.02.2023. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр. 360/23 од 02.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.03.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Зорана Агатоновића, поднет против правноснажних пресуда Трећег основног суда у Београду 13К. бр. 1016/21 од 08.02.2023. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр. 360/23 од 02.10.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у преосталом делу, **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду 13К. бр. 1016/21 од 08.02.2023. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ, изречена јој је условна осуда и то тако што је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљена у року од 1 године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Одлучено је о имовинскоправном захтеву оштећеног и трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 бр. 360/23 од 02.10.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Трећег основног јавног тужилаштва

у Београду и браниоца окривљене АА а пресуда Трећег основног суда у Београду 13К. бр. 1016/21 од 08.02.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА - адвокат Зоран Агатоновић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљену ослободи од оптужбе.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио Врховном јавном тужиоцу, Врховни суд је одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни суд је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљене у захтеву за заштиту законитости истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Наиме, по ставу одбране, у конкретном случају се ради о делу малог значаја, у смислу члана 18. КЗ, имајући у виду степен кривице окривљене. У вези са изнетим, бранилац наводи да ценећи све околности конкретног случаја, степен кривице окривљене не може бити висок, да су штетне последице у виду настанка немогућности одржавања личних односа детета са оцем у потпуности одсутне или незнатне, те да ни општа сврха кривичних санкција прописана чланом 4. став 2. КЗ – сузбијање дела којима се повређују или угрожавају вредности заштићене кривичним законодавством, не захтева изрицање кривичне санкције према окривљеној, јер су околности и начин евентуалног извршења дела такви да су и самим вођењем кривичног поступка према окривљеној постигнути циљеви специјалне и генералне превенције, при чему посебно треба имати у виду да се бар два месеца пре него што је јавни тужилац поднео оптужни акт против окривљене, виђање детета са оцем одвија без икаквих проблема. У прилогу оваквог става одбране, бранилац се позива и на пресуду Врховног касационог суда Кзз 57/2021 од 18.03.2021. године.

По ставу Врховног суда изнети наводи захтева су неосновани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 18. Кривичног законика, одређено је да „није кривично дело оно дело које, иако садржи обележја кривичног дела, представља дело малог значаја“ (став 1.) а да је дело „малог значаја ако је степен кривице учиниоца низак, ако су штетне последице одсутне или незнатне и ако општа сврха кривичних санкција не захтева изрицање кривичне санкције“ (став 2.) те да се „одредбе ст. 1. и 2. овог члана могу применити на кривична дела за која је прописана казна затвора до пет година или новчана казна“ (став 3.).

У конкретном случају, за кривично дело за које је окривљена АА оптужена и осуђена - одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. КЗ, а имајући у виду опис радње извршења кривичног дела, по ставу Врховног суда, нису испуњени услови за примену института прописаног чланом 18. КЗ.

Наиме, степен кривице у конкретном случају није „низак“, што је један од првих услова, него је, имајући у виду степеновање кривице на два нехатна и два умишљајна облика, извесно највиши и то у виду директног умишљаја.

Такође, није испуњен ни услов у погледу незнатности или одсутности штетних последица. О испуњености овог услова, у погледу одсутности штетних последица, може се говорити уколико је реч, између осталог, о покушају кривичног дела, а у овом конкретном случају, а како то произилази из списка предмета, окривљена је онемогућавала извршење одлуке надлежног органа којом је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем – није поступала по решењу Трећег основног суда у Београду П2. бр. 1088/20 од 02.12.2020. године, којим је уређен начин одржавања личних односа малолетног детета, ББ, рођеног ...2016. године са оштећеним оцем ВВ па тако није предала малолетног ББ испред зграде где станује оштећеном оцу ВВ и то дана 14.01.2021. године, 23.01.2021. године, 26.01.2021. године, 28.01.2021. године, 06.03.2021. године, 09.03.2021. године, 20.03.2021. године, 23.03.2021. године, 20.04.2021. године, 22.04.2021. године, 15.05.2021. године, 18.05.2021. године, 20.05.2021. године и 29.05.2021. године, а на начин како је то уређено означеним решењем, те је дело самим тим свршено и за исто је оглашена кривом, па нема сумње да су наступиле, свакако знатне, штетне последице по пасивног субјекта – малолетно лице, али и другог родитеља (оца) који има законска права на одржавање личних односа са својом малолетном детеом. При томе, питање незнатности или одсутности штетних последица, суд цени са становишта угрожености или степена повређивања заштитног добра.

На крају, имајући у виду и о ком кривичном делу се ради, степену кривице, интензитету штетних последица по заштитни објекат дела, нема сумње да општа сврха кривичних санкција, односно „сузбијање дела којима се повређују или угрожавају вредности заштићене кривичним законодавством“, захтевају изрицање кривичне санкције у конкретном случају, те тако није испуњен ни трећи наведени неопходни услов из члана 18. став 2. КЗ, а самим тим по ставу Врховног суда, нема услова за примену института „дело малог значаја“ из члана 18. КЗ.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 18. КЗ.

Уједно, Врховни суд напомиње да је приликом одлучивања имао у виду и пресуду Врховног касационог суда Кзз 57/2021 од 18.03.2021. године, на коју се бранилац у захтеву позива, али налази да иста није од утицаја на другачију одлуку у овом предмету, имајући у виду да у редовном поступку није било утврђено исто чињенично стање.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен.

Наиме, образлажући повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП наводима да из доказа који је као неспоран изведен на главном претресу – извештај Полицијске станице Земун од 21.12.2020. године, неспорно произлази да се на сопствени захтев обавештава АА да је ВВ пријавио полицији да му 19.12.2020. године није предала дете ради виђања по судским решењима о привременој мери, да је након доласка полицијске патроле обављен разговор са АА, у коме је рекла да не дозвољава да отац преузме дете, јер је дете болесно и налази се у изолацији, да је о томе полицијским службеницима показала лекарски извештај, да је о наведеном догађају обавештен дежурни заменик јавног тужиоца, који се изјаснио да у наведеном догађају нема елемената дела за које се гони по службеној дужности. У вези са изнетим, бранилац заснива и свој став да је окривљена поступала у правној заблуди, те да код оваквог доказа сачињеног управо од стране државних органа који се баве откривањем и гоњењем учинилаца кривичних дела, а који је окривљеној уручен непосредно пре почетка инкриминисаних термина, јасно да је искључена противправност у њеном каснијем поступању, јер није била свесна забрањености свога дела.

По ставу Врховног суда, бранилац, иако формално означава повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, у суштини износи своје чињеничне закључке другачије од оних утврђених побијаним правноснажним пресудама и на другачијим чињеничним закључцима заснива и свој став да је окривљена поступала у правној заблуди, те да је искључена противправност, а тиме и учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљене, у наведеном делу, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, Врховни суд је донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**